

ÖRGÜT KÜLTÜRÜ VE İNOVASYON

Senem Altan
Murat Özpehlivan

AKADEMİSYEN
KİTABEVİ

© Copyright 2019

Bu kitabın, basım, yayın ve satış hakları Akademişyen Kitabevi A.Ş.'ne aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kağıt ve/veya başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz. Tablo, şekil ve grafikler izin alınmadan, ticari amaçlı kullanılamaz. Bu kitap T.C. Kültür Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır.

ISBN 978-605-258-369-2 **Sayfa ve Kapak Tasarımı**
Akademişyen Dizgi Ünitesi

Kitap Adı Örgüt Kültürü ve İnovasyon **Yayıncı Sertifika No**
25465

Yazarlar Senem Altan **Baskı ve Cilt**
Murat Özpehlivan Sonçağ Matbaacılık

Yayın Koordinatörü Yasin Dilmen **Bisac Code**
BUS000000

DOI
10.37609/akya.1970

GENEL DAĞITIM
Akademişyen Kitabevi A.Ş.

*Halk Sokak 5 / A
Yenişehir / Ankara
Tel: 0312 431 16 33
siparis@akademisyen.com*

www.akademisyen.com

TAKDİM

Gerek yerel gerekse de küresel iş dünyasında her geçen gün artan rekabet ortamı, insan hayatını kolaylaştıran yenilikler ve teknolojik gelişmelerle sonuçlanırken birey-örgüt ilişkisi bu gelişimin temelinde yer almaktadır. Sosyal bilimler alanında ortaya konan tüm çalışmalar son tahlilde insan yaşamına etki etmekte ve daha rasyonel, daha akılcı ve daha yenilikçi bir iş dünyasına doğru giden yolda önemli rol oynamaktadır.

Sürekli değişen ve dönüşen yenilikçilik anlayışı birey ve örgüt ekseninde gelişirken bunu kültürel temelde ele almak ve yönetim- organizasyon literatürü açısından değerlendirmek önemlidir. Bu iki kavramın örgütsel dinamiklere etkisi, kültür temelinde inovasyona bakış ve inovasyon noktasında örgütün kültürel değerlerinin oynadığı rol gibi farklı bakış açılarından konuyu değerlendirmek işletmelerin rekabetçiliği açısından dikkate değer konulardır.

Yapılan bu çalışmada özellikle işletmelerin odaklanması gereken inovasyon gibi çağcıl bir kavramın örgütün temelini teşkil eden kültürel değerler ile olan etkileşimi incelenmiş ve bu iki kavram arasındaki ilişkiye dair önemli sonuçlara varılmıştır.

Bu eserin oluşum sürecinde özellikle kavramların gelişim evrelerine katkı sunan, emek veren ve bizlere ışık tutan tüm bilim insanlarına şükranlarımızı sunarız.

Reel iş dünyası ve bilim arasındaki köprünün daha da gelişmesi ve sonuçlarının insanlığa daha müspet katkılar sunması amacıyla hazırlanan bu kitabın her iki alanda da gelişimin bir parçası olması temennisiyle saygılar sunarız.

Dr. Öğr. Üyesi Senem Altan
Dr. Öğr. Üyesi Murat Özpehlivan

GİRİŞ

Küreselleşme ve sürekli değişim ile birlikte dünya, tek bir pazar haline gelmiştir. Her alanda yaşanan gelişmelerle dünyanın farklı yerlerinde faaliyet gösteren örgütler, kendilerini müşteri isteklerini en iyi şekilde karşılama yarışı içerisinde bulmuşlardır. İşletmeler arasında piyasada tutunanlar rekabetin arttığı günümüzde, kendilerini sürekli yenileyen ve inovasyonları yakından takip edenler olmaktadır. Bu nedenle pazarda varlıklarını sürdürmek ve rekabette ön plana çıkmak isteyen işletmeler için inovasyon en önemli konulardan birisini oluşturmaktadır (Bayhan, 2018: 1).

Özellikle küresel çapta son elli yılda yaşanan ekonomik krizler ile birlikte, inovasyon çalışmalarına odaklanma artmıştır. İnovasyon, ekonomik gelişmenin anahtarı ve itici gücü olarak görülmekte, hem ulusal hem uluslararası hem de işletme düzeyinde rekabette çok önemli bir rol oynamaktadır. İşletmelerin bugün rekabet ettiği karmaşık ve dinamik süreçler göz önünde bulundurulduğunda, örgütlerin inovasyon ihtiyaçları hiç bu kadar büyük olmamıştır (Hogan ve Coote, 2014: 1609).

İnovasyonun kaçınılmaz olduğu günümüzde, örgütsel konular her geçen gün giderek daha fazla önem kazanmakta ve stratejik rekabet avantajı kaynağı olarak kullanılmaktadır. Örgütsel inovasyonlar, işletmeler arasında strateji, teknoloji, çalışma sistemleri, yönetim tarzı ve kültür gibi köklü değişimleri içerdikleri için genellikle rekabeti artırmaktadır. Bu değişiklikler günlük örgütsel performansı yönlendiren değerlerin, inançların ve davranış kalıplarının yani örgüt kültürünün de incelenmesini gerektirmektedir. Örgüt kültürü ve inovasyon birlikte ele alındığında, bunlardan kültür, örgütü bir arada tutan güç olarak ele alınmakta, inovasyon ise değişim sürecinin merkezi olarak

görülmekte; ikisinin doğrudan ilişkili olduğu varsayılmaktadır (Denison, 2001: 347). Sanayi devrimi sonrasında kurulan örgütler bilgi tabanlı örgütlerdir ve başarıları yaratıcılık ve keşife dayalı inovasyona bağlıdır (Read, 1996: 223). Bu nedenle yeni fikirler oldukça önemlidir. Hem örgütleri ve onları bir arada tutan kültürü, hem de kümülatif olarak toplumsal değişimi etkilemektedir (West ve Farr, 1990: 3-4).

Bir örgütün kültürü, kendisine özgü inanç ve değerlerden oluşmaktadır. Günümüzde başarılı olmak için örgütler yalnızca hayatta kalmayı değil, aynı zamanda küresel pazarda mükemmelliği sağlayacak örgüt kültürünü de oluşturmayı hedeflemektedir. Bir örgüt kültürü unsuru olan inovasyon, örgütün rekabet avantajını sürdürmesi ve değişimi benimsemesi için örgütü yönlendirmektedir. (Johannessen vd., 2001: 20). Değişimin ortasında örgütler ve liderler, yaratıcılığın ve inovasyonun temel kültürel normlar olarak kabul edildiği örgütsel kültürler oluşturmaya çalışmaktadır. Oyunun yazılı olmayan kuralları olarak da değerlendirilen moral, performans, yaratıcılık ve inovasyon gibi bileşenlerin örgütleri çok farklı şekillerde etkilediği görülmektedir. Yaratıcı ve yeni fikirler insanların yeni şekillerde düşünmesine ve hareket etmesine yardımcı olmaktadır (Senge vd., 1999: 44).

Bu bakımdan, örgütlerin ruhu olarak kabul edilebilen ve her örgütsel konu açısından önem arz eden örgüt kültürünün, örgütlerin günümüzde varlığını sürdürmesi için hayati önem taşıyan inovasyonunun ve sürekli değişimin bir parçası olarak inovasyonu teşvik etmek için örgüt kültürünün ele alınması gerekmektedir.

Genel olarak literatüre bakıldığında örgüt kültürü ve inovasyon ile ilgili ayrı ayrı çok sayıda akademik kaynak olduğu görülmektedir. Ancak günümüzde iki konunun birbirleriyle bağlantısı ve örgütler açısından önemi düşünüldüğünde iki konunun birlikte ele alınması gereksinimi ön plana çıkmaktadır. Bu kitap, bu gereksinime cevap olarak sizlere sunulmuştur.

İÇİNDEKİLER

TAKDİM.....	iii
ÖNSÖZ	v
1. ÖRGÜT KÜLTÜRÜ	1
1.1. Örgüt Kavramı	2
1.2. Kültür Kavramı	6
1.3. Örgüt Kültürü Kavramı.....	8
1.3.1. Örgüt Kültürünün Özellikleri.....	12
1.3.2. Örgüt Kültürünün Fonksiyonları	16
1.3.3. Örgüt Kültürünün Öğeleri	19
1.3.3.1. Örgüt Kültürünün Temel Öğeleri	21
1.3.3.2. Örgüt Kültürünün Taşıyıcı Öğeleri.....	25
1.3.4. Örgüt Kültürü Modelleri.....	30
1.3.4.1. Cameron ve Quinn Modeli.....	30
1.3.4.2. Hofstede Modeli	33
1.3.4.3. Handy Modeli	36
1.3.4.4. Deal ve Kennedy Modeli	39
1.3.4.5. Peters-Waterman Modeli	40
1.3.4.6. Quichi Modeli.....	41
1.3.5. Örgüt Kültürü Türleri	43
1.3.5.1. Baskın Kültür-Alt Kültür.....	43
1.3.5.2. Güçlü Kültür-Zayıf Kültür	44
2. İNOVASYON.....	47
2.1. İnovasyonun Tanımı.....	48
2.2. İnovasyonun Önemi	50
2.2.1. Ekonomiler ve Toplumlar İçin Önemi	50
2.2.2. Örgütler İçin Önemi	53
2.3. İnovasyonun Özellikleri.....	55
2.4. İnovasyon Nedenleri	56
2.5. İnovasyonun Kaynakları	58
2.6. İnovasyonun İlkeleri.....	61
2.7. İnovasyon Türleri.....	66
2.7.1. Ürün İnovasyonu.....	66

2.7.2. Süreç İnovasyonu.....	69
2.7.3. Pazar İnovasyonu.....	70
2.7.4. Organizasyonel İnovasyon	73
2.7.5. Radikal ve Artımlı-Kademeli İnovasyonlar	74
2.7.6. Yıkıcı ve Sürdürülebilir İnovasyonlar	80
2.8. İnovasyon Süreci	81
2.8.1. Gereksinimin Ortaya Çıkması.....	83
2.8.2. Fikirlerin Belirlenmesi	84
2.8.3. Geliştirme-Prototip	84
2.8.4. Uygulama-Üretim	85
2.8.5. Ticarileştirme-Piyasaya Sunma	85
2.9. İnovasyon Modelleri.....	86
2.9.1. Birinci Nesil İnovasyon Modelleri	87
2.9.2. İkinci Nesil İnovasyon Modelleri	88
2.9.3. Üçüncü Nesil İnovasyon Modelleri.....	88
2.9.4. Dördüncü Nesil İnovasyon Modelleri	90
2.9.1. Beşinci Nesil İnovasyon Modelleri.....	91
2.10. İnovasyon Stratejileri.....	92
2.10.1. Saldırgan İnovasyon Stratejisi.....	93
2.10.2. Savunmacı İnovasyon Stratejisi	94
2.10.3. Taklitçi İnovasyon Stratejisi	95
2.10.4. Bağımlı İnovasyon Stratejisi.....	96
2.10.5. Geleneksel İnovasyon Stratejisi	96
3. ÖRGÜT KÜLTÜRÜ VE İNOVASYON İLİŞKİSİ.....	97
KAYNAKÇA	110

► KAYNAKÇA

- Abbott, C., Jeong, K., Allen, S. (2006). The Economic Motivation For Innovation In Small Construction Companies. *Construction Innovation*, 6(3), 187-196.
- Ahmed, P. K. (1998). Culture and Climate For Innovation, *European Journal Of Innovation Management*, 1 (1), 30-43.
- Akıncı, B. Z. (1997). *Örgüt Kültürü, Özellikleri ve Boyutları*. Human Resources, No: 6
- Aksel, İ. (2010). İşletmelerde İnovasyon ve İnovasyonu Destekleyen Örgüt Kültürünün Belirleyicileri ve Bir Araştırma, *Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi*, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Aldemir, M. C. (1985). *Örgütler ve Yönetimi: Makro Bir Yaklaşım*. İzmir: Bilgehan Basımevi.
- Alexe, C. (2007). *What is an innovative culture and how can we build it?* Paper presented at the 245-251.
- Altuntaş, S., Dereli, T. (2016). Savunma Sanayiinde Teknoloji Gelişimi: Mühimmat ve Tahrir Teknolojileri Üzerine Bir Uygulama. *Girişimcilik ve İnovasyon Yönetimi Dergisi*, 5(2), 105-123.
- Alvesson, M. (2002). *Understanding Organizational Culture*. London: Sage Publications.
- Angel, R. (2006). Putting an innovation culture into practice. *Ivey Business Journal Online*, 1-5
- Atik, H. (2005). *Yenilik ve Ulusal Rekabet Gücü*. Ankara: Detay Yayıncılık.
- Aygen, S. (2016). *İşletmelerde Yenilik Yönetimi Sürecinde Örgüt Yapılarında ve Hizmet Tasarımlarında Yaşanan Dönüşümler: Bir Ampirik Araştırma*. Yayımlanmamış Doktora Tezi, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.
- Bakan, İ., Büyükbeşe, T., Bedestenci, H. Ç. (2004). *Örgüt Sırlarının Çözümünde Örgüt Kültürü Teorik ve Ampirik Bir Yaklaşım*. İstanbul: Aktüel Yayınları.
- Başak, B. (2014). Örgüt Kültürü, Girişimsel Yönelim, Yenilik ve Firma Performansı İlişkisi. *Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi*, Beykent Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Başaran, İ. E. (2008). *Örgütsel Davranış- İnsanın Üretim Gücü*. Ankara: Ekinoks Yayınları.
- Başer, B. C., Yılmaz, A., İyiler Z. (2013). *Kümeler İçin İnovasyon ve AR-GE Yönetimi Kılavuzu*. Ankara: T.C. Ekonomi Bakanlığı İhracat Müdürlüğü.
- Bayat, B. (2008). Endüstri ve Örgüt Psikolojisi. Ankara: Alter Yayıncılık.
- Bayhan, B. Ç. (2018). *Lojistik İşletmelerinde Yenilik Yönetimi ile Yenilikçi Örgüt Kültürü İlişkisi*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Mersin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Mersin.
- Bayık, Y. (2015). *Tarihsel ve Felsefi Yönleriyle Kültür*. İstanbul: Kozmos Yayınları.

- Baykal, B. (2007). *İnovasyon ve Sürdürülebilir Kalkınma İlişkisi: Türkiye*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Berberoğlu, G. N., Besler, S., Tonus, H. Z. (1998). Örgüt kültürü: Anadolu Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Örgüt Kültürü Araştırması. *Anadolu Üniversitesi İ.İ.B.F. Dergisi*, 16(1-2), 29-52.
- Betz, F. (1994). *Strategic Technology Management*. New York: Mc Graw Hill.
- Blayse, A., M. Manley, K. (2004). Key influences on construction innovation. *Construction Innovation*, 4(3), 143-154.
- Bozkurt, Ö., Taşçıoğlu, H. (2007). KOBİ'lerde inovasyon çalışmaları ve örnekleri üzerine bir inceleme. *Akademik Bakış Uluslararası Hakemli Sosyal Bilimler E-Dergisi*, 11, 1-12.
- Bozkurt, T. (1996). *İşletme Kültürü*. Ankara: Endüstri ve Örgüt Psikolojisi ve Türk Psikologlar Derneği.
- Budak, G. (1998). *Yenilikçi Yönetim Yaratıcı Birey* (3. Baskı). İstanbul: Sistem Yayıncılık.
- Bursalioğlu, Z. (2012). *Okul Yönetiminde Yeni Yapı ve Davranış* (17. Basım). Ankara: Pegem Akademi.
- Büschgens, T., Bausch, A., Balkin, D. B. (2013). Organizational culture and innovation: A meta-analytic review. *Journal of product innovation management*, 30(4), 763-781.
- Cameron, K. S. Quinn, R. E. (1999). *Diagnosing and changing organizational culture: Based on the competing values framework*.
- Cameron, K. S., Quinn R. (2006). *Diagnosing and Changing Organizational Culture Based on the Competing Values Framework* (3rd Edition). San Francisco: Wiley Publishers.
- Cevizci, A. (2000). *Felsefe Terimleri Sözlüğü* (1. baskı). İstanbul: Paradigma Yayınları.
- Chen, Y. (2006). Marketing innovation. *Journal of Economics & Management Strategy*, 15(1), 101-123.
- Çapçoğlu İ., Beşirli, H. (2013). *Sosyolojiye Giriş*. Ankara: Grafiker Yayınları.
- Çelebi, N. (1983). *Aydın'daki Küçük Sanayilerin Sosyolojik Açından İncelenmesi*. İzmir: Ege Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları, No: 26.
- Çelik, V. (2000). *Okul Kültürü ve Yönetimi*. Ankara: Pegem Yayıncılık.
- Çevik, K. (2002). *İnsan Kaynakları Yönetiminde Örgüt Kültürü ve Bu Kültürün Örgüt İçindeki Yeri*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Niğde Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Niğde.
- Daft, R. L. (1978). A dual-core model of organizational innovation. *Academy of Management Journal*, 21, 193-210.
- Daniels, S. (2010). Innovative culture. *Leadership Excellence*, 27(1), 15.
- De Long, D. W., Fahey, L. (2000). Diagnosing cultural barriers to knowledge management. *Academy of Management Perspectives*, 14(4), 113-127.
- De Ridder, P. (2008). Sources of Innovation: Where do business leaders think ideas and innovation come from? <http://www.openinnovators.net/sour>

- ces-of-innovation-where-do-business-leaders-think -ideas-innovation-come-from/ Erişim Tarihi: 03.03.2019.
- Deal, T. E. Kennedy, A. A. (1982). *Corporate cultures*. Massachusetts: Wesley.
- Demirci, A. E. (2012). Temel Kavramlar, In *Yenilik Yönetimi*, Ed: C. Uzkurt ve A. E. Demirci, Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayını.
- Denison, D. (2001). Organisational culture: Can it be a key lever for driving organisational change? In C.L. Cooper, S. Cartwright & P.C. Earley (Eds.). *The international handbook of organizational culture and climate*. New York: John Wiley & Sons.
- Diñçer, Ö. (1992). *Örgüt Geliştirme: Teori, Uygulama ve Teknikler*. İstanbul: Timaş Yayınları.
- Diñçer, Ö. Fidan, Y. (1996). *İşletme Yönetimi*. İstanbul: Beta Basın Yayım.
- Dixit, G., K., Nanda, T. (2011). Strategic alignment of organizational culture and climate for stimulating innovation in SMEs. *International Journal of Innovation, Management and Technology*, 2(1), 77.
- Dodgson, M., Gann D., Salter A. (2008). *The management of technological Innovation*, UK: Oxford University Press.
- Doğan, B. (2007). *Örgüt Kültürü* (1. Baskı). İstanbul: Beta Basım.
- Drucker, F. P. (1999). *Innovation and Entrepreneurship*. New York: Harper & Row Publishers Inc.
- Drucker, P. F. (2002). *The Discipline of Innovation*, Harvard Business Review
- Duran, C., Saraçoğlu, M. (2009). Yeniliğin yaratıcılıkla olan ilişkisi ve yeniliği geliştirme süreci. *Yönetim ve Ekonomi: Celal Bayar Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 16(1), 57-71.
- Durna, U. (2002). *Yenilik Yönetimi*. Ankara: Nobel Yayın.
- Dursun, İ. T. (2013). Örgüt Kültürü ve Strateji İlişkisi: Hofstede'nin Boyutları Açısından Bir Değerlendirme. *Siyaset, Ekonomi ve Yönetim Araştırmaları Dergisi*, 1(4).
- Dursun, Ö. O. (2017). İnovasyon Üzerine Kavramsal Bir İnceleme, *IJMA*, 1(1), 12-17.
- Ehrhart, M. G., Schneider, B., & Macey, W. H. (2014). *Organizational climate and culture: An introduction to theory, research, and practice*. New York: Routledge.
- Elçi, Ş. (2007). *İnovasyon: Kalkınma ve Rekabetin Anahtarı*. TecnoPolisgrup.
- Erdem, F. (1995). *İşletme Kültürü*. Antalya.
- Erdem, R. (2007). Örgüt Kültürü Tipleri ile Örgütsel Bağlılık Arasındaki İlişki: Elazığ İl Merkezindeki Hastaneler Üzerinde Bir Çalışma, *Eskişehir Os-mangazi Üniversitesi İ.İ.B.F. Dergisi*, 2(2), 63-79.
- Erdoğan, D. (2009). *Resmi ilköğretim okullarındaki sınıf öğretmenlerinin örgütsel bağlılık düzeylerinin incelenmesine yönelik bir araştırma (Bağcılar örneği)*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Beykent Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Eren, E. (1982). *İşletmelerde Yenilik Politikası: Kuram ve Uygulamada Yenilik*. İstanbul Üniversitesi Yayın No 2884, İşletme Fakültesi Yayın No 127,

- Yönetim ve Organizasyon Enstitüsü Yayın No 4. İstanbul: Formül Matbaası.
- Eren, E. (2001). *Örgütsel davranış ve yönetim psikolojisi*. İstanbul: Beta Basım Yayım.
- Eren, E. (2006). *Örgütsel Davranış ve Yönetim Psikolojisi*. İstanbul: Beta Yayınları.
- Erkmen, T., Bozkurt, S. (2011). Örgüt kültürü ve örgütsel bağlılık ilişkisinin incelenmesine yönelik bir araştırma. *İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, 31(2), 197-228.
- Erlaçın, Ş. (1969). *İşletme Ekonomisi*. İzmir: Ege Üniversitesi İ.T.B.F. Yayını.
- Ertürk, M. (1995). *İşletmelerde yönetim ve organizasyon*. İstanbul: Beta Basım Yayın
- Flynn, F., Chatman, J. (2000), Strong cultures and innovation: Oxymoron or opportunity? in: C. Cooper, S. Cartwright, C. Earley (eds.), *The International Handbook of Organizational Culture and Climate*, New York: John Wiley & Sons, pp. 263-288.
- Galanakis K. (2006). Innovation process, Make sense using systems thinking, *Technovation*, 1222-1232.
- Garcia, R., Calantone R. (2002). A critical look at technological innovation typology and innovativeness terminology: a literature review. *The Journal of Product Innovation Management*, 19, 110-132.
- Genç, Ç. (2016). Kurum Kültürü ve Değerlerine Yönelik Çalışan Farkındalığı: Özel Bir Eğitim Kurumunda Uygulama Örneği. *Selçuk Üniversitesi İletişim Fakültesi Akademik Dergisi*, 9(2), 116-137.
- Gızır, S. (2008). Örgütsel Değişim Sürecinde Örgüt Kültürü ve Örgütsel Öğrenme, *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 4(2), 182- 196.
- Gorman, L. (2007), Corporate culture, *Management Decision*, Vol. 27, No. 1, pp. 14-20.
- Goromonzi, W. O. (2016). Organizational culture, strategy implementation and commercial bank performance in Zimbabwe. *International Review of Management and Marketing*, 6(2), 307-316.
- Gökçek, O. (2007). *Yenilik Yönetim Süreci ve Yenilik Stratejileri: Otomotiv Sektöründe Bir Alan Çalışması*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Göker, Ş. (2009). Şirketlerde İnovasyon stratejisinin önemi ve Türkiye'nin İnovasyon kapasitesinin analizi. *Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi*, Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kütahya.
- Güçlü, N. (2003). Örgüt Kültürü, *Kırgızistan Manas Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 6, 147-159.
- Güler, E. Ö., Kanber, S. (2013). İnovasyon aktivitelerinin inovasyon performansı üzerine etkileri: imalat sanayii uygulaması. *Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 20(1), 61-76.
- Güleş, H. K., Bülbül, H. (2004). *Yenilikçilik: İşletmeler İçin Stratejik Rekabet Aracı*. Ankara, Nobel Yayın Dağıtım.

- Hage, J., Meeus, M. (2006). *Innovation, Science, and Institutional Change*. Oxford: Oxford University Press.
- Harbi, S., E., Anderson, A., R., Amamou, M. (2014). Innovation culture in small Tunisian ICT firms. *Journal of Small Business and Enterprise Development*, 21(1), 132- 151.
- Hasanoğlu, M. (2004). Türk Kamu Yönetiminde Örgüt Kültürü ve Önemi, *Sayıştay Dergisi*, 52.
- Hatch, M. J. (1997). *Organization Theory*, UK: Oxford University Press.
- Hitt, M. A., Ireland, D. R. & Hoskisson E. H. (2007). *Strategic Management: Competitiveness and Globalization (Concepts and Cases)*. Mason: Thomson South- Western.
- Hogan, S. J., Coote, L. V. (2014). Organizational culture, innovation, and performance: A test of Schein's model. *Journal of Business Research*, 67 (8), 1609-1621.
- Hurley, R.F., Hult, G.T.M. (1998), Innovation, Market Orientation, and Organizational Learning: An Integration and Empirical Examination, *The Journal of Marketing*, Vol. 62 (July), pp. 42-54.
- İşık, N., Kılınc, A. (2016). İnovasyon-Temelli Ekonomi: Seçilmiş Ülkeler Üzerine Bir Uygulama. *Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 16(1).
- İraz, R. (2010). *Yaratıcılık ve Yenilik Bağlamında Girişimcilik ve KOBİ'ler* (1.Baskı). Konya: Çizgi Kitabevi.
- İşcan, Ö. F., Timuroğlu, M. K. (2007). Örgüt kültürünün iş tatmini üzerindeki etkisi ve bir uygulama. *Atatürk Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, 21(1), 119-135.
- İzadi, A., Zarrabi, F., Zarrabi, F. (2013). Firm-level innovation models. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 75, 146-153.
- James, J. (1997). *Gelecek Zamanda Düşünmek* (Çev. Z. Dicleli). İstanbul: Boyner Holding.
- Jamrog, J., Vickers, M., Bear, D. (2006). Building and sustaining a culture that supports innovation. *Human Resource Planning*, 29(3), 9-19.
- Johannessen, J. A., Olsen, B., Lumpkin, G. T. (2001). Innovation as newness: what is new, how new, and new to whom? *European Journal of innovation management*, 4(1), 20-31.
- Karacıoğlu, F. (2001). Örgüt kültürü ve örgüt iklimi ilişkisi. *Atatürk Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, 15(1-2).
- Keskin, Z. (2015). *Örgüt Kültürü ve Örgüte Bağlılık Arasındaki İlişki: Öğretim Üyelerine Yönelik Bir Uygulama*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Aydın Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Koçel, T. (1999). *İşletme Yöneticiliği*. İstanbul: Beta Yayınevi.
- Koyuncu, O. (2009). *Bireyci ve toplulukçu kültürün yönetim üzerindeki etkileri: yönetici adayları üzerine bir araştırma*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Isparta.
- Köse, S., Tetik, S., Ercan, C. (2001). Örgüt Kültürünü Oluşturan Faktörler. *Yönetim ve Ekonomi*, 7(1), 219-241

- Kulaklı, A. (2005). Yeni ürün geliştirme sürecinde bilgi paylaşımının önemi ve bir uygulama. *İstanbul Ticaret Üniversitesi Fen Bilimleri Dergisi*, 4(8), 99-114.
- Kurt, T. (2010). Örgüt Kültürünün Yenilikçilik (İnovasyon) Performansı Üzerindeki Etkileri: Kayseri İmalat Sektöründe Uygulama. *Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi*, Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kayseri.
- Kutanis, R. Ö. (2016). Örgüt Kültürü Modelleri. <https://slideplayer.biz.tr/slide/2942650/> Erişim Tarihi: 02.03.2019.
- Le Corre A., Mischke G. (2006). *The Innovation Game. A New Approach to Innovation Management and R&D*. US: Springer.
- Luthans, F., Hodgetts, R. M., Doh, J. P. (2006). *International Management*, McGraw- Hill, Irwin.
- March, J. G., Simon, H. A. (1969). *Örgütler* (Çev. Ö. Bozkurt). Ankara: TODAİE Yayınları, No: 144.
- Marinova D., Phillimore J. (2003). *Models of innovation*, Elsevier Science Ltd.
- Martins, E. C., Terblanche, F. (2003). Building organisational culture that stimulates creativity and innovation. *European journal of innovation management*, 6(1), 64-74.
- Mazur, J., Zaborek, P. (2016). Organizational culture and open innovation performance in small and medium-sized enterprises (SMEs) in Poland. *International Journal of Management and Economics*, 51(1), 104-138.
- McCracken, J. (2006). Way forward” requires culture shift at Ford. *Wall Street J*, 23.
- McDermott, R., O'dell, C. (2001). Overcoming cultural barriers to sharing knowledge. *Journal of knowledge management*, 5(1), 76-85.
- McLaughlin, P., Bessant, J., Smart, P. (2005). Developing an organizational culture that facilitates radical innovation in a mature small to medium sized company: emergent findings. <https://dspace.lib.cranfield.ac.uk/bitstream/handle/1826/858/SWP0405.pdf?sequence=2&isAllowed=y>
- Middleton, J. (2002). *Culture*. United Kingdom: Capstone Publishing.
- Morgan, G. (1986). *Images of Organization*. Sage Publications Inc.
- Mosey, S. (2005). Understanding new-to-market product development in SMEs. *International Journal of Operations & Production Management*, 25(2), 114-130.
- Mota, R., Oliveira, J., F. (2014). Combining innovation and sustainability: An educational paradigm for human development on earth. *Brazilian Journal of Science and Technology*, 1(1), 1-12.
- Nelson, D., Quick, J. (1997). *Organizational Behavior*. Minneapolis: West Pub.
- Nikolov, M., Badulescu, A. D. (2012). Different Types Of Innovations Modeling. *Annals of DAAAM for 2012 & Proceedings of the 23rd International DAAAM Symposium*, 23(1).
- Oden, H. W. (1997). *Managing Corporate Culture, Innovation and Intrapreneurship*. New York: McGraw-Hill.

- neurship. USA: An Imprint of Greenwood Publishing Group Inc.
- OECD (2005). *Yenilik Verilerinin Toplanması ve Yorumlanması İçin İlkeler Oslo Kılavuzu*. Ankara: TÜBİTAK.
- Oğuz, E. S. (2011). Toplum bilimlerinde kültür kavramı. *Edebiyat Fakültesi Dergisi*, 28(2), 123-139.
- Oğuztürk, B. S., Türkoğlu, M. (2004). Yenilik ve yenilik modelleri, *Doğu Anadolu Bölgesi Araştırmaları*.
- Oslo Manual (2005). Guidelines for collecting and interpreting innovation data. OECD, Eurostat, Paris.
- Ottosson, S. (2004). Dealing with innovation push and market need. *Technovation*, 24(4), 279-285.
- Örücü, E., Kılıç, R., Savaş, A. (2011). KOBİ'lerde İnovasyon Stratejileri ve İnovasyon Yapmayı Etkileyen Faktörler. *Dogus University Journal*, 12(1), 58-73.
- Özdemir, L., Sönmez, Ü. R. V. (2018). Örgütsel kültürün ürün inovasyonu üzerinde etkisine yönelik bir araştırma. *Visionary E-Journal/Vizyoner Dergisi*, 9(21), 14-25.
- Özkalp, E., Kirel, Ç. (2009). *Örgütsel Davranış* (6. Baskı). Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayınları, No: 1468.
- Papinniemi, J. (1999). Creating a model of process innovation for reengineering of business and manufacturing. *International Journal of Production Economics*, 60, 95-101.
- Parekh, B. (2002). *Çok kültürlülüğü Yeniden Düşünmek*. Ankara: Phoenix Yayınları.
- Pekel, H. (2007). *Öğrenen organizasyonlar ve örgüt kültürü arasındaki etkileşim ve Eczacıbaşı yapı gereçleri vitra a. ş'de bir uygulama*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Eskişehir Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eskişehir.
- Popa, I. L., Preda, G., Boldea, M. (2010). A theoretical approach of the concept of innovation. *Managerial Challenges of the Contemporary Society. Proceedings*, 151-156
- Rainey, D. L. (2005). *Product innovation: leading change through integrated product development*. New York: Cambridge University Press.
- Rao, J., Weintraub, J. (2013). How innovative is your company's culture? *MIT Sloan Management Review*, 54(3), 29-37.
- Read, W. H. (1996). Managing the knowledge-based organization: Five principles every manager can use. *Technology Analysis and Strategic Management*, 8(3), 223-232.
- Reigle, R. F. (2003). *Organizational Culture Assessment: Development of A Descriptive Test Instrument*. Alabama: Doctor of Philosophy in The Department of Industrial and Systems Engineering, D. Thesis.
- Robbins, S. P. Judge, T. A. (2013). *Örgütsel davranış* (14. Baskı) (Çev. İ. Erdem). Ankara: Nobel Yayıncılık.
- Rothwell R. (1994), Towards the Fifth-generation Innovation Process, *Interna-*

- tional Marketing Review*, 11(1), 7-31.
- Sargut, A. S. (1994). Bireycilik ve ortaklaşa davranışçılık ikileminde yönetim ve örgüt kuramları. *Ankara Üniversitesi SBF Dergisi*, 49(1-2), 321-332.
- Sarı, E. (2005). *Kamu yönetiminde örgüt kültürü ve Mersin defterdarlığı örneği*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Mersin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Mersin.
- Sarıhan, H. İ. (1998). *Teknoloji Yönetimi*. İstanbul: Denet Yayınları.,
- Schein, E. (1976). *Örgüt Psikolojisi*, (Çev. M. Öztürk). Eskişehir: İ.T.İ.A. Yayınları.
- Schein, E. (1992). *Organizational Culture and Leadership* (2nd Edition). San Francisco: Jossey Bass.
- Schein, E. H. (1984). The Role of the Founder in Creating Organizational Culture, *Organizational Dynamics*, 12(1), 13-28.
- Scott, D., Moe, K. (1997). Bringing Innovation To Life. *Journal Of Consumer Marketing*, 14(5).
- Senge, P., Kleiner, A., Roberts, C., Ross, R., Roth, G. Smith, B. (1999). *The dance of change: The challenges of sustaining momentum in learning organizations. A fifth discipline resource*. London: Nicholas Brealy.
- Serdavaa, S. (2006). *Yeni Ürün Geliştirme Sürecinde Ticarileştirme Kararları ve Bireysel Bankacılık Sektöründe Bir Uygulama*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Sørensen, J. B., Stuart, T. E. (2000). Aging, Obsolescence and Organizational Innovation. *Administrative Science Quarterly*, 3.
- Steele, J., Murray, M. (2004). Creating, supporting and sustaining a culture of innovation. *Engineering, construction and architectural Management*, 11(5), 316-322.
- Stoffers, J., Neessen, P., van Dorp, P. (2015). Organizational culture and innovative work behavior: A case study of a manufacturer of packaging machines. *American Journal of Industrial and Business Management*, 5(04), 198.
- Sun, M. (2016). Organisational Culture and Change. <http://www.trentglobal.edu.sg/wp-content/uploads/2016/09/Unit-5-Organisational-Culture-and-Change.pdf?x80301>. Erişim Tarihi: 02.03. 2019.
- Şeker, H. Ş. (2016). Örgüt kültürü ile inovasyon arasındaki ilişki ve bir araştırma. *Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi*, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Şimşek, M. Ş. (2004). *İş Hayatında Mükemmellik*. İstanbul: Hayat Yayınları.
- Şişman, M. (1994). *Örgüt kültürü*. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Basımevi
- Şişman, M. (2007). *Eğitim bilimine giriş*. Ankara: Pegem Yayınları.
- Şişman, M. (2014). *Örgütler ve Kültürler* (4. Baskı). Ankara: Pegem Akademi.
- Taferner, B. (2017). A next generation of innovation models? An integration of the innovation process model big picture© towards the different generations of models. *Review of Innovation and Competitiveness: A Journal of Economic and Social Research*, 3(3), 47-60.

- Tek, Ö. B. (1999). *Pazarlama İlkeleri Global, Yönetimsel Yaklaşım Türkiye Uygulamaları* (8. Baskı). İstanbul: Beta Yayınları.
- Terzi, A. R. (2000). *Örgüt Kültürü*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Tidd, J., Bessant, J., Pavitt, K., (2005). *Managing Innovation: Integrating Technological, Market and Organizational Change* (3rd Edition). UK: John Wiley & Sons Ltd.
- Tiryaki, T. (2005). Örgüt Kültürünün Örgütsel Bağlılık Üzerine Etkileri. *Yayımlanmış Yüksek Lisans Tezi*, Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kütahya.
- Toffler, A. (1981). *Gelecek Korkusu: Şok* (Çev. S. Sorgut). İstanbul: Altın Kitaplar Basımevi.
- Tuan, L. T., Venkatesh, S. (2010). Organizational culture and technological innovation adoption in private hospitals. *International Business Research*, 3(3), 144-153.
- Tutar, H. (2017). *Örgüt Kültürü*. Ankara: Detay Yayıncılık.
- Türk Dil Kurumu (2019). Güncel Türkçe Sözlük. tdk.gov.tr
- Ukrainski K, Varblane U. (2005). *Sources of Innovation in the Estonian Forest and Wood Cluster*. Estonia: Tartu University Press.
- Ulusoy, G., Alpkan, L., Kılınc, K. (2009). *İmalat Sanayiinde İnovasyon Modelleri ve Uygulamaları*, Tübitak, Proje No: SOBAG-105K105.
- Unutkan, G. A. (1995). *İşletmelerde Yönetimi ve Örgüt Kültürü*. İstanbul: Türkmen Kitabevi.
- Uyar, T. (2013). *Örgüt Kültürü, Oluşumu ve Yaklaşımları*. İstanbul: Entropol Yayınları.
- Uzkurt, C. (2008). *Yenilik Yönetimi ve Yenilikçi Örgüt Kültürü*. İstanbul: Beta Yayınları.
- Uzkurt, C. (2010). İnovasyon Yönetimi: İnovasyon Nedir, Nasıl Yapılır ve Nasıl Pazarlanır? *Ankara Sanayi Odası Yayın Organı (Dosya)*, Temmuz/Ağustos, 2010.
- Ülgen, H., Mirze, S. (2007). *İşletmelerde Stratejik Yönetim*. İstanbul: Arıkan Basım.
- Vatan, A. (2010). *Turizm İşletmelerinde İnovasyon: İstanbuldaki 5 Yıldızlı Konaklama İşletmelerinde Bir Araştırma*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Balıkesir.
- Vural, Z. B. A. (2003). *Kurum Kültürü ve Örgütsel İletişim*. İstanbul: İletişim Yayınları.
- Vural, Z. B. A. (2016). *Kurum Kültürü* (5. Baskı). İstanbul: İletişim Yayıncılık.
- Wan, D., Ong, C. H., Lee, F. (2005). Determinants of firm innovation in Singapore. *Technovation*, 25(3), 261-268.
- Wang, C. L., Ahmed, P. K. (2004). The development and validation of the organisational innovativeness construct using confirmatory factor analysis. *European journal of innovation management*, 7(4), 303-313.
- Webb, A. (1973). *Managing Innovative Projects*. London: Champion & Hall Pub.

- West, M. A. Farr, J. L. (1990). Innovation at work. In M.A. West J.L. Farr (Eds.). *Innovation and creativity at work: Psychological and organizational strategies*. Chichester: Wiley, 3-13.
- Wright, P. (2011). Sources of Innovation: Where to Look. [http:// www.ceoforum.com.au/article-detail.cfm?cid=6153](http://www.ceoforum.com.au/article-detail.cfm?cid=6153) Erişim Tarihi: 03.03.2019.
- Yeloğlu, H. O. (2007). Örgüt, Birey, Grup Bağlamında Yenilik ve Yaratıcılık Tartışmaları. *Ege Akademik Bakış Dergisi*, 7(1), 133-152.
- Yeşil, S. (2009). Kültürel farklılıkların yönetimi ve alternatif bir strateji: Kültürel zeka. *KMU İİBF Dergisi*, 11(16), 101-131.
- Yeşil, S., Çınar, Ö., Erdem, U. (2010). Kahramanmaraş'ta faaliyet gösteren işletmelerin yenilik faaliyetleri üzerine bir alan çalışması. *Bilgi Ekonomisi ve Yönetimi Dergisi*, 5(2).
- Yiğitceoğlu, E. (2013). *Türk örgüt kültüründe otorite ve otorite ilişkileri*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Mersin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Mersin.
- Yorgancılar, F. N. (2011). Sürdürülebilir Rekabet Anlayışı Olarak Yenilik Yeterneği. *Selçuk Üniversitesi İİBF Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi*, 15(21), 379-425.